UUTISET

Suomi kiirehtii pakolaiskriteerejä

Suomi kiirehtii turvapaikanhakijoita koskevan sosiaaliturvan muutoksia. Uusia rajauksia tehdään tällä tai ensi viikolla.

MARKKU VUORIKARI

Hallitus säätää maahanmuuttajien sosiaaliturvaa koskevia lakimuutoksia pikavauhtia, koska Suomen kantokyky ei riitä. ”Seuraamme tarkasti, mitä muissa maissa tapahtuu. Esimerkiksi Saksa on tekemässä kovia tiukennuksia”, Hanna Mäntylä sanoo.

Sosiaali- ja terveysministeri **Hanna Mäntylä** (ps.) ei halua kertoa, millaisia perusteita sosiaaliturvan saamiseen kaavaillaan.

”Valmistelemme muun muassa uudenlaista myöntämiskriteeristöä hallituksen kirjausten mukaan. Aikataulu on erittäin pikainen”, Mäntylä sanoo MT:n haastattelussa.

Mäntylä korostaa, että eivät vain perussuomalaiset, vaan koko hallitus on sitä mieltä, ettei Suomen kantokyky kestä kymmenien tuhansien tulijoiden tulvaa.

Valtaosa heistä on myös tullut sen EU-säännön vastaisesti, että yksi maa vastaisi hakijan käsittelystä.

”Eihän sitä noudateta! Jos henkilöt pääsevät kulkemaan läpi Etelä- ja Keski-Euroopan Pohjoismaihin ja lopulta Suomeen, puhutaan aika suuresta ongelmasta.”

Siksi Suomi tarkastelee nyt uudelleen rajojensa valvomiseen ja tulijoiden kielitaitoon, työskentelyyn ja asumiseen liittyviä sosiaaliturvan perusteita.

Oleskeluluvan saaneille laaditaan kotouttamisjärjestelmä, jossa sosiaaliturvasta on tarkoitus tehdä alempi kuin suomalaisten asumisperusteisesta turvasta. Perheenyhdistämisissä voidaan tiukentaa linjaa EU:n kriteerien mukaiseksi.

Suomi kiirehtii myös palautussopimuksia Irakin, Afganistanin ja Somalian kanssa. Muilla Pohjoismailla sellaiset ovat, ja palautusprosentti Suomea suurempi.

Suomi on uusimassa asumisperusteista sosiaaliturvaansa muutenkin. Mäntylä pitää tärkeänä EU-tuomioistuimen tuoretta linjasta siitä, ettei Saksan tarvinnut maksaa täyttä sosiaaliturvaa Ruotsista tulleille bosnialaissyntyisille työnhakijoille. EU on siis liikkumassa sääntöjen yhtenäistämisestä kansallisten lakien suuntaan.

Myös suomalaisten osalta tutkitaan ulkomaille maksettavaa sosiaaliturvaa. Esimerkiksi ilmoittautumisvelvollisuutta työviranomaisille saatetaan tiukentaa, jotta sitä ei voisi enää tehdä sähköisesti.

Vahva olut maitokauppaan?

Mäntylä vaati oppositiopuoluen kansanedustajana ollessaan, että alkoholiveroa on alennettava, kohtuukäyttäjien holhous lopetettava ja viini ja vahva olut saatava maitokauppoihin.

Milloin tämä tapahtuu, ministeri Mäntylä?

”Alkoholipolitiikasta pitää keskustella nykyistä laajemmin. Se on paitsi sosiaali- ja terveyspolitiikkaa myös talous- ja elinkeinopolitiikkaa”, hän vastaa.

Katse pitäisi kääntää myös muihin päihteisiin.

Moni muukin kysymys saa ministeriltä aiempaa maltillisemman linjauksen joko siksi, ettei niitä ole hallitusohjelmassa tai etteivät ne ole vielä valmistelussa. Näin käy kysyttäessä ulkomaalaisen hoitohenkilökunnan kielitaitovaatimuksista, terveysturismista eli paperittomien terveydenhuollon laajentamisesta, eläkekatosta tai sote-sektorin henkilömitoituksista ja pätevyyksistä tinkimisestä.

Myöskään hallituksen lupaamasta perustulokokeilusta ei ole kerrottavaa. Auki ovat kokeilun aikataulu, alue, kohderyhmä ja rahamäärät.

”Se on äärimmäisen kiehtova asia ja voi selkeyttää sosiaaliturvaa. Linjaamme sitä syksyn aikana.”

Entä aikooko hallitus vielä pienentää eläkeläisten asumistukeen tulevia leikkauksia?

”Haemme oikeudenmukaista mallia, jotta muutos ei olisi kohtuuton kenellekään.”

”Lähipalvelut säilyvät”

Mäntylä ei suostu kertomaan näkemystään myöskään sote-uudistuksesta, sillä se kuuluu keskustan peruspalveluministeri **Juha Rehulalle**. Keskustan ja kokoomuksen näkemykset alueiden määrästä menevät ristiin, sillä keskusta kannattaa tiettävästi noin 14 aluetta, kokoomus viittä. Entä perussuomalaisten kanta?

”Olemme sitoutuneita viemään uudistusta eteenpäin. Perustuslakivaliokunta linjasi jo edellisellä kaudella, että viisi aluetta ei ole mahdollinen.”

Alueiden määrästä päätetään tämän syksyn aikana.

”Lähipalveluiden tulee säilyä”, Mäntylä linjaa lopputulosta. Lähipalveluja ovat hänestä esimerkiksi päivittäin, viikottain tai joka toinen viikko tarvittavat palvelut. ”Läheisyyteen” ei näytä kuitenkaan olevan tulossa määritelmää: aikarajaa ministeri ei pidä ”kestävänä” ja kilometrienkin sijasta hän miettisi tarkoituksenmukaisuutta.

Palveluja pitää tutkia rohkeasti uudella tavalla, Mäntylä sanoo esimerkiksi terveysbusseista ja etäyhteyksistä.

”Mutta silloin esimerkiksi Lapissa pitää huolehtia siitä, että nettiyhteydet myös toimivat aidosti.”

Parannusta jaksamiseen?

Viljelijöiden jaksamisesta Mäntylä sanoo olevansa huolissaan, ja pitää työhyvinvointia keskeisenä auttamiskeinona.

”Nousee kysymys, että onko järjestelmä tällaisenaan riittävä ja tukeva. Olen ymmärtänyt, että ei ole. Pitää kuunnella, mitä toivotut tuen muodot ovat.”

Mäntylä ei osaa sanoa, pitäisikö vastuu työterveyden kehittämisestä olla työterveyslaitoksella vai Melalla, ja itse huolto jatkossakin myös kunnilla vaiko vain yrityksillä, kuten edeltäjä **Laura Räty** (kok.) linjasi.

”Työterveyshuollon roolia käydään varmasti läpi osana sote-uudistusta.”

Lomitusasiat taas kuuluvat Rehulan heiniin.

Ministeri lupasi miettiä yön yli erityisterveisiään MT:n maa- ja metsätaloudesta eläville lukijoille, koska kysymys tuli niin yllättäen. Niitä ei kuitenkaan kuulunut.

EIJA MANSIKKAMÄKI

MINISTERIKIERROS

> Alkoholipolitiikasta pitää keskustella nykyistä laajemmin. Se on paitsi sosiaali- ja terveyspolitiikkaa, myös talous- ja elinkeinopolitiikkaa.
>
> HANNA MÄNTYLÄ

KUKA?

Hanna Katariina Mäntylä

Syntynyt Lahdessa 1974, kotipaikka Tornio
Toisen kauden kansanedustaja Lapin vaalipiiristä
Perussuomalaisten 2. varapuheenjohtaja
Koulutukseltaan perushoitaja, yliopiston sosiaalityön opinnot kesken
Työskennellyt nuorison, vanhusten ja lastensuojelun parissa
Lapset 15 ja 19 vuotta

HK Scan: Tuottajille normaali hinta sikaruuhkasta huolimatta

HK Scan lupaa tuottajilleen normaalin tilityshinnan, vaikka työtaisteluiden vuoksi ruuhkautuneessa sikaketjussa voidaan joutua eläinten lopettamiseen ja Honkajoelle toimittamiseen.

Palkansaajajärjestöjen mielenilmaus pysäytti tuotannon HK Scanin Euran, Forssan, Mellilän, Outokummun ja Vantaan yksiköissä perjantaina. Lisäksi ruuhkaa pahentaa Forssan yksikön työntekijöiden edellisellä viikolla ollut laiton työtaistelu.

Seisokit aiheuttavat epätasapainoa ennen kaikkea sian- ja siipikarjanlihan tuotannossa. Ruuhkaa purkaakseen HK Scan vie porsaita Puolaan sekä sikoja Viroon ja Ruotsiin, HK kertoi perjantaina.

Muiden toimenpiteiden lisäksi viimeisenä vaihtoehtona on, että siat lopetetaan Forssan teollisuusteurastamossa, yhtiöstä kerrottiin MT:lle tiistaina. Ruhot toimitetaan sen jälkeen kierrätyslaitokseen Honkajoelle.

Viranomaiseläinlääkärit ja yhtiön omat asiantuntijat valvovat toimintaa, mikä takaa sen, että eläinten hyvinvointi huomioidaan kaikissa olosuhteissa. Tuottajat saavat normaalin tilityshinnan eläimistä.

ASF-leviämisriski estetty

Sikoja Viroon viedessään HK on tarkkana Virossa esiintyvän afrikkalaisen sikaruton varalta.

HK:n suomalainen eläinkuljetusauto hakee siat tilalta ja vie ne satamaan suljetulle alueelle. Siellä eläimet siirretään virolaiseen eläinkuljetusautoon, joka on pesty ja desinfioitu ennen Suomeen tuloa. Virolainen eläinkuljetusauto lastataan laivaan ja se ajaa Viron satamasta Rakveren teurastamoon.

Suomalainen eläinkuljetusauto pestään ja desinfioidaan kuljetuksen jälkeen. Samoin toimitaan, jos porsaita viedään Puolaan.

Suomen tiloilla käydään siis vain kotimaisella HK:n autolla. Virolainen eläinkuljetusauto on pesty ja desinfioitu ennen Suomeen tuloa ja eikä se liiku sataman suljetulta alueelta mihinkään.

TUURE KIVIRANTA